

**WOJEWÓDZKI INSPEKTOR NADZORU
GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO
W POZNANIU**

Poznań, 01 sierpnia 2012 r.

GK-IV.431.6.2012.8
26995/12

**Pan
Piotr Ruta
Starosta Powiatu Śremskiego**
**Starostwo Powiatowe w Śremie
ul. Mickiewicza 17
63 – 100 ŚREM**

Na podstawie art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7b ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1, § 5 ust. 1 pkt 2 i § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2001 r. *w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii* (Dz. U. Nr 101, poz. 1090), pracownik Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w Starostwie Powiatowym w Śremie kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania zmian danych do ewidencji gruntów i budynków oraz stosowania przepisów o państwowym systemie odniesień przestrzennych.

Szczegółowe ustalenia z przeprowadzonej kontroli zawarte zostały w protokóle kontroli przekazanym pismem znak jw. z 4 lipca 2012 r. i podpisanym przez Pana Wicestarostę bez zastrzeżeń w dniu 20 lipca 2012 r. (wpływ do Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu odnotowano 24 lipca 2012 r.).

Główne zagadnienia objęte kontrolą dotyczyły:

- 1) Organizacji służby geodezyjnej i kartograficznej w kontrolowanej jednostce, w tym:
 - a) komórek organizacyjnych kontrolowanej jednostki realizujących zadania z zakresu objętego kontrolą,
 - b) zasobów ludzkich,
 - c) upoważnień wydanych przez kontrolowany organ do działania w jego imieniu.

- 2) Wprowadzania zmian danych do baz ewidencji gruntów i budynków, w tym:
 - a) prowadzenia Dziennika zgłoszeń zmian,
 - b) terminowości rozpatrywania wniosków o zmianę w sposobie użytkowania gruntów (realizacja postępowań administracyjnych w zakresie gleboznawczej klasyfikacji gruntów),
 - c) trybu wprowadzania zmian danych ewidencyjnych,
 - d) terminowości wprowadzania zmian do operatu ewidencji gruntów i budynków,
 - e) prawidłowości wprowadzania zmian w odniesieniu do terenów zamkniętych,
 - f) prawidłowości prowadzenia zbioru dowodów zmian,
 - g) realizacji obowiązku zawiadamiania zainteresowanych o wprowadzonych zmianach,
 - h) archiwizacji dowodów zmian.

- 3) Stosowania przy prowadzeniu powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego państwowego systemu odniesień przestrzennych, w tym:
 - a) stanu osnów geodezyjnych,
 - b) formy prowadzenia mapy ewidencyjnej i mapy zasadniczej,
 - c) ustalania zasad i trybu wykonania zgłaszanych prac geodezyjnych i kartograficznych między wykonawcą i ośrodkiem dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

Na podstawie stwierdzonego stanu faktycznego, sposób realizacji przez Starostę Śremskiego kontrolowanych zagadnień oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

Dokonane ustalenia nie wykazały uchybień w zakresie:

1. Spełnienia wymagań określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 9 listopada 2004 r. *w sprawie określenia wymagań, jakim powinni odpowiadać wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, geodeci województw, geodeci powiatowi i geodeci gminni*, w zakresie posiadania uprawnień zawodowych.

W okresie objętym kontrolą, w Starostwie Powiatowym w Śremie, stanowisko geodety powiatowego zajmował Sławomir Skrzypczak, Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami. Osoba pełniąca tę funkcję spełniała wymogi prawne, określone ww. przepisem - legitymowała się uprawnieniami zawodowymi do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii w zakresach, o których mowa w art. 43 pkt 1 i 2 ustawy - *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

2. Spełnienia wymagań określonych w § 9 ust. 3 rozporządzenia *w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także warunków o udostępnianie tych baz*.

Przywołany przepis prawa stanowi o wymogu posiadania przez osobę wykonującą czynności kontroli dokumentacji przekazywanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego uprawnień zawodowych oraz upoważnienia organu do ich realizacji.

Dokumentami takimi legitymuje się Krzysztof Tomczak, p.o. Kierownika Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (zaświadczenie posiadania uprawnień

zawodowych nr 3603 w zakresie 1,2 i 3 oraz upoważnienie Starosty Śremskiego nr 2/11 z 12 stycznia 2011 r.).

Zauważyć jednak należy, że w sporadycznych przypadkach, kontroli dokumentacji dokonują również: Geodeta Powiatowy oraz pracownik Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Tadeusz Marcinkowski – posiadający uprawnienia zawodowe, lecz nieupoważnieni do czynności kontrolnych przez organ.

3. Wypełnienia zobowiązania organu wynikającego § 80 rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków*.

Przywołany przepis stanowi o założeniu komputerowych baz danych ewidencyjnych umożliwiających tworzenie raportów, o których mowa § 22 rozporządzenia.

Operat ewidencji gruntów i budynków prowadzony jest dla całego obszaru powiatu śremskiego w systemach informatycznych – część opisowa operatu w systemie EGB 2000, część graficzna w systemie Geo-Info V.

4. Realizacji wymogu § 119 ust. 7 *Instrukcji G-5 Ewidencja gruntów i budynków*.

Zgodnie z przywołanym przepisem, dla obszarów, dla których funkcjonuje numeryczna mapa ewidencyjna należy dokonać zamknięcia ewidencyjnych map analogowych w trybie § 119 ust. 8 Instrukcji. Zobowiązanie to w kontrolowanym organie zrealizowano – dokonano formalnego zamknięcia map analogowych, z określeniem ich stanu w konkretnej dacie, opatrując je stosowną klauzulą i podpisem geodety powiatowego działającego z upoważnienia Starosty.

5. Spełnienia wymogu § 46 i 48 rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* (wprowadzania zmian ewidencyjnych z urzędu, na wniosek i rejestracji dokumentów stanowiących podstawę aktualizacji operatu ewidencji).

W Starostwie Powiatowym w Śremie aktualizacji danych zawartych w operacie ewidencji gruntów i budynków dokonuje się zarówno z urzędu jak i na wniosek. Z urzędu organ wprowadza zmiany na podstawie aktów notarialnych, ostatecznych decyzji klasyfikacyjnych, decyzji zatwierdzających podział nieruchomości, dokumentacji wprowadzającej nazwy ulic i numery porządkowe nieruchomości, zawiadomień z sądów wieczysto - księgowych oraz na podstawie dokumentacji geodezyjnej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego zawierającej wykazy zmian danych ewidencyjnych (wprowadzanie tego rodzaju zmian ewidencyjnych z urzędu nie jest jednak zasadą generalną - stwierdzono przypadki wprowadzenia takich zmian na wniosek).

W organie, dla potrzeb ewidencjonowania zgłoszeń zmian danych ewidencyjnych prowadzi się wymagany rejestr komputerowy „Dziennik zgłoszeń zmian”, zawierający informacje wskazane w 48 ust. 2 rozporządzenia (z wyjątkiem danych osoby zatwierdzającej zmianę).

6. Atrybutów obiektów bazy danych ewidencyjnych.

Obiekty bazy danych ewidencyjnych opisywane są za pomocą odpowiednich atrybutów, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* oraz Aneksiem 2A wytycznych techniczno-organizacyjnych *Instrukcja G-5 Ewidencja gruntów i budynków*.

Analiza wartości atrybutów nie wykazała uchybień w zakresie poprawności zapisów dotyczących dokumentów będących podstawą wprowadzenia zmian. Stwierdzono sporadyczne przypadki zapisów nie objętych katalogiem „rodzaj zmiany”

i niewłaściwej kwalifikacji zmiany (np. zmiany użytków gruntowych zapisano jako zmiany budynkowe).

7. Sporządzania zawiadomień o wprowadzonych zmianach danych ewidencyjnych o treści określonej w § 49 ust. 2 pkt 1, 2, 3, 4 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

Przepis § 49 ust. 2 rozporządzenia specyfikuje w pięciu punktach elementy stanowiące treść zawiadomień o dokonanych zmianach w danych ewidencyjnych. W czterech z nich nie stwierdzono uchybień – dokumenty zawierały oznaczenie dokumentu stanowiącego podstawę dokonania zmiany, datę wprowadzenia zmiany, oznaczenie jednostki rejestrowej, w której nastąpiły zmiany, zestawienie danych przed zmianą i po zmianie oraz wyszczególnienie organów i jednostek, do których zostało przekazane zawiadomienie.

Stwierdzono natomiast uchybienia dotyczące:

1. Wyodrębnienia w strukturze Starostwa stanowiska Geodety Powiatowego i ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej oraz realizowanych zadań.

W treści obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Śremie, w § 7 pkt 2, wśród komórek organizacyjnych Starostwa nie wyodrębniono stanowiska Geodety Powiatowego, czym naruszono art. 6a ust. 1 pkt 2b ustawy – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, stanowiącym, iż starosta realizuje zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa.

Brak wyodrębnienia stanowiska Geodety powiatowego stoi w sprzeczności z:

- dalszą treścią Regulaminu - § 8 pkt 5 stanowiącym, iż Wydziałem Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami kieruje Geodeta Powiatowy, będący jednocześnie naczelnikiem wydziału oraz o treści „Do podstawowych zadań wydziału należy w szczególności: W zakresie geodezji, kartografii i katastru, które w imieniu Starosty wykonuje Geodeta Powiatowy....”,
- załącznikiem do Regulaminu (schematem organizacyjnym Starostwa), który w ramach bloku komórek organizacyjnych wymienia stanowisko Geodety Powiatowego,
- dokumentem OR.1120-3/10 stanowiącym warunki pracy i płacy Sławomira Skrzypczaka oraz dokumentem OR.0113-3/10 stanowiącym Zakres obowiązków, uprawnień, odpowiedzialności i upoważnień Sławomira Skrzypczaka w których określono stanowisko pracy jako: „...Geodeta Powiatowy, Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami...”.

W odniesieniu do zadań starosty, wynikających z art. 7d ustawy – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, analiza zapisów w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Śremie wykazała w odniesieniu do części z nich nieaktualne brzmienie, np.: wskazano podmioty, którym starosta winien zapewnić bezpośredni dostęp do bazy danych ewidencyjnych, przypisano do realizacji zadania uchylone, zakładanie i aktualizację mapy zasadniczej.

Mimo zgłoszenia przez Geodetę Powiatowego zmian do Regulaminu Organizacyjnego w tym zakresie oraz dwukrotnej zmiany treści Regulaminu, zmian w zapisanych zadaniach Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami nie dokonano - ich brzmienie pozostawało w sprzeczności z ustawą – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

Przepis art. 40 ust. 2 ustawy – *Prawo geodezyjne i kartograficzne* stanowi: „Państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny ... jest gromadzony w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.”.

§ 21 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego, prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przypisuje Wydziałowi Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami.

Stan faktyczny dowodzi funkcjonowania ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej jako wydzielonej komórki organizacyjnej, realizującej część zadań Wydziału – Krzysztofowi Tomczakowi powierzono p.o. Kierownika Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, wydawane dokumenty są opatrywane pieczęcią: *STAROSTWO POWIATOWE W ŚREMIE OŚRODEK DOKUMENTACJI GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ*, w Ośrodku przyjmuje się dokumentację geodezyjną, udostępnia dane i informacje z zasobu, prowadzi się operat ewidencji gruntów i budynków oraz realizuje inne zadania związane z prowadzeniem zasobu, a przypisane do realizacji Wydziałowi (żaden zapis Regulaminu nie wyszczególnia zadań Wydziału będących przedmiotem działalności ośrodka).

Zauważyć należy również, że tak jak w przypadku stanowiska Geodety Powiatowego, zapisy Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego pozostają w sprzeczności ze schematem organizacyjnym, który w ramach bloku komórek organizacyjnych, obok Wydziału i Geodety Powiatowego wyodrębnia Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

2. Zakresów czynności i odpowiedzialności.

Z dniem 1 stycznia 2011 r. likwidacji uległo gospodarstwo pomocnicze pn. „Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej”. W tej dacie pracownicy gospodarstwa pomocniczego zostali pracownikami Starostwa (Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami), przy czym nie uległy zmianie realizowane przez pracowników zadania.

W kontekście powyższego stanu faktycznego stwierdzono, że dokumenty określające zakres realizowanych zadań przez pracowników Ośrodka nie zostały zaktualizowane – nadal funkcjonowały dokumenty opracowane przez byłego Kierownika Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, opatrzone pieczęcią nagłówkową gospodarstwa pomocniczego.

Ponadto, dokumenty te nie obejmowały wszystkich realizowanych zadań, np.: żaden z pracowników nie był zobowiązany do monitorowania aktów normatywnych generujących zmiany danych zawartych w operacie ewidencyjnym czy kontroli spójności danych zawartych w części opisowej i graficznej tego operatu.

Kontrola wykazała również, że pracownik upoważniony do podpisywania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń nie był zobowiązany do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ewidencji gruntów i budynków i gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz zakres czynności Sławomira Skrzypczaka i Tadeusza Marcinkowskiego nie zawierał zapisu odnośnie realizacji czynności kontrolnych dokumentacji wynikowej ze zrealizowanych prac geodezyjnych przekazywanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Zgodnie z § 8 pkt 7 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa „*Zakresy czynności poszczególnych pracowników określają ich naczelnicy lub kierownicy*”. Mimo opracowanych projektów nowych dokumentów, do czasu prowadzonych czynności kontrolnych w jednostce proces aktualizacji zakresów czynności nie był zakończony.

3. Upoważnień Starosty Śremskiego

Czynności kontrolne wykazały, że Starosta Śremski upoważnił:

- do podpisywania wypisów i wyrysów z rejestru gruntów i budynków z ograniczeniem do przypadku ich przeznaczenia do dokonywania wpisów w księgach wieczystych - Krzysztofa Tomczaka,
- do wykonywania czynności kontrolnych dokumentacji przekazywanej do zasobu geodezyjnego i kartograficznego - Krzysztofa Tomczaka, mimo, iż czynności te, wprawdzie sporadycznie, ale wykonują również Sławomir Skrzypczak i Tadeusz Marcinkowski,
- jedną osobę do przetwarzania danych osobowych zawartych w zbiorze ewidencja gruntów i budynków – Sławomira Skrzypczaka,
- do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń – Marka Matuszewskiego, który, jak wynika z zakresu obowiązków, nie prowadzi postępowań administracyjnych w sprawach wynikających z przepisów ustawy – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

Wobec powyższego stwierdzono, że organ nie dopełnił zobowiązania wynikającego z:

- art. 40 ust. 3 pkt 3 ustawy - *Prawo geodezyjne i kartograficzne* dotyczącego działań w imieniu organu w zakresie gromadzenia, prowadzenia i udostępniania zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a w przypadku czynności kontroli opracowań przyjmowanych do zasobu, również przepisu § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie *zgłaszania prac geodezyjnych...*,
- § 44 ust. 4, § 49 ust. 1 i 2, § 52 ust. 1 rozporządzenia w sprawie *ewidencji gruntów i budynków* dotyczących realizacji zadań starosty w zakresie udostępniania danych ewidencyjnych, zawiadomień o dokonanych zmianach w operacie ewidencyjnym oraz uwierzytelniania wydruków, wypisów wyrysów,
- art. 37 ustawy o *ochronie danych osobowych* dotyczącego upoważnień administratora danych osobowych do ich przetwarzania.

4. Prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ewidencji gruntów i budynków.

Analiza akt spraw prowadzonych w Wydziale Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami dotyczących połączenia działek ewidencyjnych lub zmiany sposobu użytkowania gruntów (gleboznawcza klasyfikacja gruntów) wykazała, że postępowania w powyższym zakresie, prowadzone są z naruszeniem art. 10 § 1, art. 35 § 1 i art. 36 § 1 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*. Stwierdzono bowiem, że:

- w przypadkach spraw załatwianych w terminie dłuższym aniżeli jeden miesiąc nie zawiadomiono stron postępowania o przyczynach zwłoki i nie wyznaczono nowego terminu załatwienia sprawy,
- w żadnym z poddanych kontroli akt spraw nie stwierdzono zawiadomienia stron o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszenia żądań,

Ponadto, stwierdzono niezgodność z § 60.3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie *instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych*, bowiem egzemplarze decyzji i postanowień pozostające w aktach spraw

nie zawierały informacji co do sposobu ich wysyłki oraz potwierdzenia dokonania wysłania (lub jej osobistego doręczenia).

Wskazać należy również na niewłaściwe opatrywanie decyzji i postanowień Starosty Śremskiego pieczętą nagłówkową – dokumenty wydano z upoważnienia Starosty (podpisano przez osobę upoważnioną przez organ) lecz opatrzone pieczętą o treści: „*Starostwo Powiatowe w Śremit*” zamiast pieczętą z nazwą organu, tj. o treści „*Starosta Śremski*”.

5. Utrzymywanie operatu ewidencyjnego w stanie aktualności

Do utrzymywania operatu ewidencyjnego w stanie aktualności zobowiązuje starostę przepis § 44 pkt 2 rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków*. Natomiast treść § 47 ust. 1 i 2 uszczegóławia realizację tych czynności wskazując, iż aktualizacji operatu dokonuje się niezwłocznie po uzyskaniu odpowiednich dokumentów. Odnosząc przytoczone przepisy do ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, zmiany danych ewidencyjnych należy wprowadzać z zachowaniem terminów granicznych określonych w art. 35 (z zachowaniem procedury wskazanej przez art. 36).

W wyniku dokonanych ustaleń szczegółowych stwierdzono, że 40 % poddanych kontroli zmian danych ewidencyjnych wprowadzono do operatu w terminie przekraczającym okres jednego miesiąca, licząc od daty pozyskania przez organ stosownych dokumentów. W żadnym z przypadków przekroczenia ustawowego terminu, organ nie dopełnił zobowiązania zawiadomienia stron, o którym stanowi *Kodeks postępowania administracyjnego*.

W zakresie trybu i terminowości wprowadzania zmian do operatu ewidencyjnego stwierdzono również uchybienia dotyczące:

- wprowadzania zmian wynikających z dokumentów zawierających zmiany opisowe i graficzne jednocześnie (stanowiących jedną zmianę) w różnych terminach (uchybienie dotyczyło ok. 21% tego rodzaju zmian),
- odnotowania na dokumentach będących podstawą zmiany daty jej wprowadzenia niezgodnej z datą zapisaną w systemie informatycznym (uchybienie stwierdzono w ok. 4 % badanych zmian),
- wprowadzenia zmian danych ewidencyjnych przed datą przyjęcia dokumentacji do zasobu, złożenia wniosku o zmianę danych ewidencyjnych przez stronę (uchybienie stwierdzono w ok. 4 % badanych zmian).

W odniesieniu do powyższych uchybień, stwierdzić należy, że ustawodawca w żadnym obowiązującym w tym zakresie przepisie nie traktuje w sposób odmienny zmian opisowych i zmian graficznych. Wszystkie zapisy prawne w tym zakresie odnoszą się generalnie do zmian danych ewidencyjnych, co w sposób jednoznaczny wskazuje, iż w przypadku dokumentów generujących zmiany danych opisowych i zmiany danych graficznych należy traktować jako jedną zmianę. Za takim trybem postępowania przemawia również jednorazowa rejestracja dokumentu w „Dzienniku zgłoszeń zmian”. „Dziennik zgłoszeń zmian”, zgodnie z wymogiem § 48 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* zawiera informację, między innymi, o dacie wpływu zgłoszenia lub dokumentu oraz dacie wprowadzenia zmiany w bazie danych. Różnorodność stosowanych systemów do prowadzenia baz danych (opisowych – w systemie EGB 2000, graficznych w systemie Geo-Info V)

umożliwia zamknięcie zmiany w każdym z nich w sposób niezależny. Zatem może skutkować zapisami różnych dat i wskazywać na dwie różne zmiany. Tego rodzaju nieprawidłowościom zapobiega system zintegrowany.

6. Prowadzenia zbioru dowodów zmian danych ewidencyjnych.

§ 48 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków obliguje organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków do przechowywania w teczkach aktowych prowadzonych dla każdego obrębu ewidencyjnego zgodnie z instrukcją kancelaryjną zgłoszeń, dokumentów stanowiących podstawę wprowadzonych do operatu ewidencyjnego zmian i kopii zawiadomień o dokonanych zmianach.

Obowiązek zawiadamiania przez starostę właściwych organów i jednostek o wprowadzonych zmianach wynika z § 49 ust. 1 rozporządzenia, natomiast treść § 49 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia zobowiązuje do podpisania tego dokumentu przez organ lub upoważnioną przez niego osobę.

Dowody zmian danych ewidencyjnych gromadzone są w teczkach aktowych prowadzonych dla poszczególnych obrębów ewidencyjnych, przechowywanych w siedzibie Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Stwierdzono jednak, że te czki nie są opisane hasłami klasyfikacyjnymi, wyszczególnionymi w załączniku nr 9 „Jednolity rzeczowy wykaz akt dla organów powiatu” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów powiatu oraz w załączniku nr 3 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów powiatu i starostw powiatowych” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

W odniesieniu do przepisów obowiązującej od 20 stycznia 2011 r. instrukcji kancelaryjnej stwierdzono naruszenie przepisu § 60 ust. 3 obligującego do potwierdzania dokonywania wysyłki i sposobu jej dokonania lub jej osobistego dostarczenia (analogiczna sytuacja jak w przypadku kopii decyzji i postanowień).

Jak wynika z przywołanego wyżej przepisu § 49 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, starosta (lub upoważniona przez niego osoba) jest zobowiązany do zawiadomienia o wprowadzonych zmianach, tymczasem w organie kopie zawiadomień pozostające w zbiorze dowodów zmian opatrzone były niewłaściwą pieczęcią nagłówkową o treści: „Starostwo Powiatowe W Śremie Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej” (zamiast pieczęcią organu – „Starosta Śremski”) i podpisane przez „p.o. Kierownika Ośrodka Dokumentacji geodezyjnej i Kartograficznej Krzysztofa Tomczaka” nie posiadającego upoważnienia Starosty Śremskiego.

W zakresie wypełniania obowiązku zawiadamiania wskazanych w rozporządzeniu w sprawie ewidencji gruntów i budynków podmiotów i jednostek, stwierdzono uchybienia organu, polegające na nie zawiadamianiu:

- jednostek statystyki publicznej – w przypadku ujawniania w ewidencji budynków, wprowadzania nazw ulic i numerów porządkowych nieruchomości,
- osób i jednostek na wniosek których zmianę wprowadzono,

- sądu wieczysto – księgowego w przypadku zmian danych ewidencyjnych wchodzących w zakres oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych.

W temacie sporządzania zawiadomień, wskazać należy na stwierdzone (nieliczne) przypadki sporządzenia zawiadomienia o wprowadzonej zmianie do operatu ewidencyjnego w dacie poprzedzającej faktyczne przyjęcie dokumentacji wynikowej ze zrealizowanych prac geodezyjnych do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz przypadki sporządzenia zawiadomienia przed wprowadzeniem zmiany do bazy numerycznej mapy ewidencyjnej. Taki trybu postępowania stanowi naruszenie przepisu § 46 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, stanowiącym: „...wprowadza się zmiany wynikające z: ...opracowań geodezyjnych i kartograficznych, przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego ...”.

Zgodnie z § 48 ust. 4 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków zgłoszenia, dokumenty i kopie zawiadomień, które utraciły przydatność użytkową winny być przekazane do archiwum zakładowego. W tym zakresie kontroli udokumentowano realizację przepisu tylko w odniesieniu do akt postępowań administracyjnych realizowanych w Wydziale. Dotychczas nie dokonano takiej oceny w odniesieniu do zbiorów dowodów zmian danych ewidencyjnych przechowywanych w siedzibie Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

7. Stanu budowy baz danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej.

Zgodnie z art. 4 ust. 1a ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, dla obszaru kraju zakłada się i prowadzi w systemie teleinformatycznym zbiory danych przestrzennych, które dotyczą, między innymi, ewidencji gruntów i budynków oraz obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych, do grupy których, zgodnie z art. 4 ust. 1e pkt 2 należą mapy zasadnicze.

W powiecie śremskim ewidencja gruntów i budynków prowadzona jest w formie informatycznej. Natomiast mapa zasadnicza prowadzona jest w formie analogowej i w formie numerycznej. Mapa analogowa funkcjonuje dla 37% obszaru powierzchni powiatu, natomiast numeryczne opracowania mapy zasadniczej obejmują teren czterech obrębów ewidencyjnych, co stanowi zaledwie około 2% powierzchni całego powiatu. Taki stan zaawansowania budowy baz danych stanowi realne zagrożenie niedotrzymania przez organ terminu określonego w art. 53b ustawy – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, stanowiącego: „Organ administracji może prowadzić mapę zasadniczą w postaci analogowej do czasu jej przekształcenia do postaci cyfrowej i utworzenia baz danych (...), nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2013 r.”.

8. Stosowania w pracach geodezyjnych i kartograficznych państwowego systemu odniesień przestrzennych.

Regulacje prawne w tym zakresie zawarte zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821), w łączności z innymi przepisami wykonawczymi ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

Zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia państwowy system odniesień przestrzennych stosuje się w pracach geodezyjnych i kartograficznych oraz w systemie informacji o terenie wykonywanych do celów gospodarczych. Dotychczasowy układ

współrzędnych płaskich prostokątnych oznaczony symbolem „1965” oraz lokalne układy współrzędnych w myśl zapisów § 4 mogły być stosowane do 31 grudnia 2009 r.

Stwierdzono, że organ nie dotrzymał tego terminu. Czynności związane z realizacją zadań w powyższym zakresie podjęto w październiku 2011 r., w wyniku czego wymagany układ współrzędnych „2000” zafunkcjonował dopiero z dniem 15 grudnia 2011 r. (dwa lata po wymaganym terminie).

Transformacją opracowań kartograficznych objęto tylko opracowania numeryczne (mapy ewidencyjne i mapy zasadnicze prowadzone są w obowiązującym układzie współrzędnych „2000”), natomiast w zakresie analogowej mapy zasadniczej nie podjęto żadnych działań – mapy te nadal funkcjonowały w układzie „1965”.

W konsekwencji, na terenie powiatu śremskiego funkcjonują dwa układy współrzędnych, o czym wykonawcy prac geodezyjnych informowani są ustnie i również w tej formie obligowani do przekazywania do zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentacji wynikowej ze zrealizowanych prac w obu układach współrzędnych.

Zatem działania organu w odniesieniu do zobowiązań wynikających z przepisów przywołanego powyżej rozporządzenia należy uznać za niewystarczające, a tryb obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych za naruszający zasadę pisemnej informacji wykonawców prac geodezyjnych i kartograficznych o materiałach jakie powinny być wykorzystane przy wykonywaniu prac i ich charakterystyki technicznej – obowiązku organu prowadzącego państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny wynikający z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz (Dz.U. Nr 78, poz. 837).

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii, organ zarządzający kontrolę, kieruje do jednostki kontrolowanej zalecenia pokontrolne.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, uwzględniając jednocześnie podjęte już przez Pana Starostę działania naprawcze w zakresie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego oraz zaktualizowania zakresów czynności pracowników Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (o czym w piśmie znak GN.1710.1.2012 z 20 lipca 2012 r., przy którym przesłano podpisany protokół), zobowiązuję Pana Starostę do realizacji następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Wydać stosowne upoważnienia dla pracowników realizujących zadania w imieniu organu (zgodnie z zakresem obowiązków), spełniając tym wymogi obowiązujących przepisów:
 - art. 40 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz.U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.) dotyczącego działań w zakresie gromadzenia, prowadzenia i udostępniania zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
 - § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001 r. z w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych...(Dz.U. Nr 78,

poz. 837), dotyczącego realizacji czynności kontroli opracowań przyjmowanych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,

- § 44 ust. 4, § 49 ust. 1 i 2, § 52 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* (Dz.U. Nr 38, poz. 454), dotyczących realizacji zadań starosty w zakresie udostępniania danych ewidencyjnych, zawiadomień o dokonanych zmianach w operacie ewidencyjnym oraz uwierzytelniania wydruków, wypisów, rysów,

oraz

- przepisu § 53 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w *sprawie ewidencji gruntów i budynków*, a także art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych* (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) dotyczącego upoważnień administratora danych osobowych do ich przetwarzania w ramach wykonywanych zadań związanych z prowadzeniem zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym ewidencji gruntów i budynków.
2. Wszystkie dokumenty z zakresu geodezji i kartografii, do wydawania których zobowiązany jest organ opatrywać właściwymi pieczęciami nagłówkowymi i pieczęcią osoby działającej z upoważnienia organu.
 3. Prowadząc postępowania w zakresie geodezji i kartografii, dla których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) bezwzględnie przestrzegać zasad określonych w art. 10 § 1, art. 35 § 1 i art. 36 § 1 ustawy.
 4. Kopie dokumentów wysłanych (decyzji, postanowień, zawiadomień o dokonanych zmianach danych ewidencyjnych), pozostających w aktach spraw opatrywać informacjami wymaganymi przepisem § 60.3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w *sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych* (Dz.U. Nr 14, poz.67).
 5. Wypełniając obowiązek wynikający z § 44 pkt 2 rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków*, tj. utrzymywania operatu ewidencji gruntów i budynków w stanie aktualności, przestrzegać wymogu określonego w § 47 ust. 1 i 2 rozporządzenia, w łączności z przepisami art. 35 i 36 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*.
 6. W przypadku zmian danych ewidencyjnych wynikających z dokumentów generujących jednocześnie zmiany danych opisowych i danych graficznych, zmiany te traktować łącznie jako jedną zmianę, przy czym wprowadzać je do operatu w jednym terminie.
 7. Zmiany danych ewidencyjnych wynikające ze zrealizowanych prac geodezyjnych wprowadzać do operatu ewidencyjnego zgodnie z delegacją § 46 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w *sprawie ewidencji gruntów i budynków*, tj. po przyjęciu opracowań do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

8. W sposób bieżący kontrolować spójność dat wpływu dokumentów stanowiących podstawę wprowadzenia zmian danych ewidencyjnych oraz dat ich wprowadzenia do operatu odnotowywanych na dokumentach oraz w „Dzienniku zgłoszeń zmian”.
9. Bezwzględnie przestrzegać zasad zawiadamiania właściwych podmiotów i jednostek o wprowadzonych zmianach danych ewidencyjnych, zgodnie z wymogiem § 49 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, stosując dokument zawiadomienia spełniający wymogi określone w ust. 2 tego paragrafu (podpisu osoby upoważnionej przez organ).
10. Przestrzegać zasad sporządzania zawiadomień o wprowadzonych zmianach w operacie ewidencji gruntów i budynków po zakończeniu czynności związanych z przyjęciem dokumentacji wynikowej do zasobu (w przypadku prac geodezyjnych zawierających wykaz zmian danych ewidencyjnych) i pełnej realizacji wprowadzenia zmian do operatu (części opisowej i graficznej).
11. Podjąć skuteczne działania w zakresie prowadzenia zbioru dowodów zmian danych ewidencyjnych w zgodności z wymogami „instrukcji kancelaryjnej” realizując tym obowiązek wynikający z przepisów § 48 ust. 3 i 4 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, dotyczący przechowywania zgłoszeń i dokumentów oraz ich archiwizowania w przypadku utraty przydatności użytkowej, tj. teczki aktowe opatrywać hasłami klasyfikacyjnymi określonymi w załączniku nr 9 do „instrukcji” i opracować harmonogram działań w zakresie prac związanych z czynnościami archiwizacyjnymi.
12. W trybie pilnym podjąć działania skutkujące realizacją zadania starosty, wynikającego z art. 7d pkt 7 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, tj. prowadzenia baz danych umożliwiających tworzenie opracowań kartograficznych, o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 2 (map zasadniczych), w obowiązującym układzie współrzędnych płaskich prostokątnych, określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (DZ.U. Nr 70, poz. 821).
13. W trybie odwrotnym przystąpić do realizacji wymogu § 5.3 rozporządzenia w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych... , tj. informować pisemnie wykonawców prac geodezyjnych o obowiązującym układzie współrzędnych „2000”.

Na podstawie § 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kontroli urzędów (...), uprzejmie proszę mnie powiadomić o podjętych działaniach, w celu realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach ich nie wykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

/Wojewódzki Inspektor
Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego
w Poznaniu
Lidia Danielska/